

Snarkullen var gammalt. Det finns med redan i den äldsta husförhörslängden från 1730. Fast då står det som "Nöbbele Backestuga Snarkull" . Efter ett par decennier är Snarkullen dock upphöjt till torp.

I den äldsta längden, som sträcker sig över 18 år, är många skrivna i Snarkullen, men alla har knappast bott där samtidigt. De flesta var nog till åren komna – ett par kvinnor var änkor, något äkta par står som inhyses. Uppgifterna är knapphändiga, men i dödboken kan man finna ett och annat. Om "gamle torparen" Johan Andersson står t.ex., när han dör i juni 1746 83 år gammal "en redelig gubbe i sina dagar". Johans tydligen 11 år yngre hustru Elisabeth hade dött 4 år tidigare 68 år gammal, men liksom de flesta får hon inte något speciellt eftermäle.

Dödsorsaken anges inte förrän efter omkring 1750. I juli 1745 noteras "gamla pigan Lisbeth Månsdotter, Snarkullen, .nog plågad i werlden" . Vari plågan bestått framgår alltså inte. Gamla Lisbeth var 60 år vid sin död.

I juli 1761 dog Jon eller, som det också står, Jonas Johansson av "borttagelse" vad nu det kunde vara för åkomma. Han blev 71 år.

Efter Jon Johanssons död flyttar ett yngre par in i Snarkullen, Johan Jonsson, som var född i Nöbbeled, och Kirstina Johansdotter, som var född i Hennikahemmet. Två barn hann de få, innan de 1770 flyttade till Hjältaryd (ortnamnet är otydligt). De följdes av gubben (det står faktiskt så) Lars Jonsson , som var i 70årsåldern, och hans 25 år yngre hustru Ingeborg Nilsson samt deras son Nils.

Flera familjer flyttar in och flyttar ut, men ingenting har noterats om varifrån och när de kommer eller vart och när de drar vidare.

Fr o m 1791 års längd blir det dock lite klarare. Då flyttar Olof Andersson till Snarkullen från Malmbäck med hustru och tre barn. Efter 17 år här flyttar Olof, hustrun Lena och sonen Abraham till Ljunga Mellangård – de båda döttrarna hade gift sig och lämnat hemmet.

Nytt folk i Snarkullen blev Johan Svensson med hustrun Martha Isacsdotter. Med fyra ganska små barn flyttade de 1808 hit från Nöbbeled, där Johan varit brukare. Fyra år senare fick Martha tvillingar, men de blev bara ett halvt år gamla – bå- da dog av "hjärtstyggn" . Det gick inte så bra för Johan Svensson; när familjen 1816 flyttar till Ljunga Södergårds backstuga, d v s Källeberg, står han som ut- fattig.

Nästa familj kom från Vrigstad. Det var Samuel och Stina med dottern Lena Sophia. Något efternamn blir aldrig noterat för Samuel, men hustrun står i nästa längd som Stina Magnidotter. Samuel med familj flyttade 1820 till Hjälmseryd och följdes i Snarkullen av de unga nygifta Anders Pettersson och Sara Lena Håkansdotter från Hylletofta resp. Vrigstad. Anders föräldrar, som var i 60-årsåldern, flyttade också hit. Under de 6 åren här föddes två barn – alla flyttade 1826 till Hylletofta.

Även nästa torparpar var nygift. Det var de unga Johannes Andersson från Hjälmseryd och Annika Jonsdotter från Vrigstad. Båda var födda i Stockaryd och flyttade 1829 tillbaka dit. De följdes av ett tredje ungt och nygift par, Magnus Gabrielsson och Lena Gertonsdotter, som kom från Vrigstad. Nu blev det slut med de täta torparbytena i Snarkullen – Magnus och Lena kom att lägga hela sin livsgärning här. Men fritt från bekymmer och sorger var det ingalunda. Fem barn födde Lena, men bara två fick leva. De tre andra blev inte mer än några månader och dog av "slag" eller "magplåga" .

Samtidigt med Gabrielssons bodde också under några år pigan Greta Ericsson och hennes "öakta" lilla dotter i Snarkullen. De kom från Klangås och flyttade 1832 till Mossaryd Backegård.

Magnus Gabrielsson dog på våren 1851 i sitt femtiosjunde år. Hustrun och de två barnen bodde kvar till 1858. Sonen var inte så gammal, varför Lena tycks ha hållit dräng åtminstone de första åren efter mannens bortgång. Flyttningen gick inte så långt, bara till Nöbbeléd, där barnen blev piga och dräng.

Efterträdare på torpet blev ännu ett ungt par, Israel Magnusson och Carolina Ljungqvist, som närmast kom från Vrigstad. Där hade en dotter fötts, här föddes en son. Samtidigt skrivs också änkan Lena Maria Lundberg i Snarkullen – eventuell släktanknytning har inte undersökts. Efter ett par år står hon som "utfattig", men 1867 tog hon sig ändå på något vis till Amerika 61 år gammal. Året därpå följdes hon av torparfamiljen.

Ny torpare blev Anders Magnus Hellerstedt från Skepperstad, som 1869 flyttade in med hustrun Thilda Christina Almqvist och tre små döttrar. Hellerstedts tid som torpare i Snarkullen blev inte lång – hösten 1870 dog han i lunginflammation bara 38 år gammal. Ett halvår senare födde den stackars Thilda Christina en fjärde dotter. Hon kan inte ha haft det lätt; den äldsta var bara nio år gammal. Tydligt fick hon dock hjälp av en bror(?) – det noteras nämligen, att Snarkullen "arr. Sven Gustaf Almqvist i Hylte, Almesåkra socken". Thilda Christina var född i Almesåkra. År 1873 flyttade hon med döttrarna till Lämmaparp och ny torpare tillträdde i Snarkullen.

Det var Carl Jönsson, som med hustrun Lena Christina Jonasdotter och tre barn nu kom från St. Vakås, men som nog tidigare bott i Vrigstad socken, eftersom barnen var födda där. Här föddes ytterligare fyra barn, fast en son fick bara leva i två månader.

Det kontrakt, som tecknades mellan ägarna till Nöbbeléd, Carl och Christin Lindqvist, och Carl Jönsson vid tillträdet 14 mars 1873, finns i behåll:

"Torpkontraktlo Torparen skall årligen, och på egen kost utgöra Fyra, 4, Mansdagsvarken i W8ckan halfva året, eller från den 24. Aprill till den 24. Oktober, samt Wintertiden eller andra hälften Tre, 3, i Weckan, och allt med antagliga, och fullgoda Dagsvärken, så vi dermed finner oss belåtna. Och skall Dagsvärkskarlen alltid infinna sig vid Gården så tidigt på Mornarna, som vårt folk går på Arbete.

20 Dessutom skall af Torparen, Årligen och vid tillsägelse utgöras Tjugofem, 25, sf Hjelp eller qvinsdagsvärken om Sommartiden, på egen kost, Samt plockar 3/4 Tuna Lingon, och lika många Enbär. 30 Torpet underhålles till alla delar af Torparen i Laga stånd så till hus, åker, äng, och betesmark samt Fredshåll.

40 Torpet får tillträdas med Wärkstält Höstbruk, samt med 4. kappar utsådd höst Råg, och skall det i sådant skick lärmis.

50 Ingen skog får af Torparen huggas, utan efter utsyning af Egaren, af vad sort (Fh beskaffenhet det vara må. Samt ingen Foderförsälgning från Torpet få ske, vid fardags förlust.

60 När som Torpets Stuga komer att ombyggas, skall Torparen med sin person vara behjelpig vid inredningen å murningen af densamma.

*****"

De många dagsverken tyder på att Snarkullen var ett ganska stort torp. Man undrar, när torparen hann sköta sitt eget. Det blev nog nattarbete för både man och hustru åtminstone under den brådaste tiden. Barnen kunde möjligen hjälpa till med att få ihop trekvartstunnorna lingon och enbär. Enligt uppgift från deltagarna i torpvandringen 1984 var en tunna 160 liter. 120 liter lingon och lika mycket enbär, det låter överväldigande mycket.

Julen 1884 blev en sorgens högtid för familjen Jönsson. I början av december dog en 8-årig dotter och nyårsdagen 1885 dog husfadern Carl Jönsson, båda i lunginflammation.

Lena Christina bodde kvar några år och kunde kanske uppfylla kontraktsbestämmelserna med hjälp av de äldsta barnen, som nu var i 20-årsåldern. Men sedan båda följt efter äldste sonen till Amerika, gick det väl inte längre, utan hon flyttade 1888 med de två yngsta till backstugan Johansberg under Ljunga Södergård. Några år senare for även de till Amerika.

Efterträdare i Snarkullen blev de unga nygifta Frans Johansson och Kristina Jonasdotter, som 1888 kom från N. Sandsjö. Kristinas far Jonas Johannesson som just blivit änking, flyttade med. Ett par yngre systrar till Frans står också skrivna i Snarkullen en tid. Snart blev det barn i stugan – åtminstone omkring 1890 bör där ha varit tämligen fullt hus. Lite bättre svängrum blev det väl, sedan den 71-årige Jonas Johannesson 1896 flyttat till Granholmen i Örsby, där han gifte sig med den 10 år yngre Lilla-Sara.

Åtta barn fick Frans och Kristina, fem söner och tre döttrar. Janne, den näst yngste, dog av "barnförlamning eller reumatism" elva år gammal, de övriga växte upp och lämnade i sedvanlig ordning hemmet i 20-årsåldern. När Frans dog våren 1927, hade Kristina bara den yngste kvar. De båda lämnade Snarkullen 1931 och flyttade till Vrigstad, där Kristina redan hade åtminstone ett par av de äldre barnen.

Ny torparrendator, som det nu hette, blev Martin Andersson. Han var gift med Hanna Fransson, dotter till företrädarna Frans och Kristina Hanna kom alltså tillbaka till

sitt gamla hem. Anderssons, som kom från Vrigstad, hade inga egna barn utan tog en liten fosterson efter tio år i Snarkullen – då namnskylden sattes upp, berättade någon, att Lennart var "knarkpolis" i Stockholm.

År 1944 flyttade Anderssons tillbaka till Vrigstad och Snarkullen har sedan brukats till gården. Stugan och ladugården/uthusbyggnaden finns ännu kvar. De skyttar till höger om nya Vrigstadvägen ett par hundra meter, innan man kommer fram till avtagsvägen till Tåen från Sävsjöhållet räknat. Stugan används tydligen som sommarbostad. Den är rödmålad och välhållen och försedd med veranda. Den innehåller rum med kakelugn" samt kök på nedre botten och troligen ett par vindsrum. Hur gammal den är, har inte undersökts, men den är av den vanliga storleken och modellen. Tomten är helt igenvuxen och man bara anar, att det en gång funnits blomland med såpnejlikor och annat vid stugväggen.

T. Snarkullen

Nöbbeled

T. Johan Andersson	född 1663		
h. Elisabeth	" 1674		
Inh. Lisbeth Månsdottet	född 1685		
Br. Jon Johansson	född 1690		
h. Helena	" 1699		
Br. Johan Jonsson	född 1729	i Ljunga	
h. Kirstina Johansdtr	" 1733	" "	
d. Catarina	" 1765	" "	
s. Johannes	" 1767	" "	
Br. Lars Jonsson	född 1698		
h. Ingeborg Nilsdtr	" 1723		
s. Nils	" 1753	i Ljunga	
Br. Olof Andersson	född 1744		
h. Lena Jönsdtr	" 1740		
s. Abraham	" 1774		1801 t. Ljunga Södergård
d. Annika	" 1777		1804 t. Nydala
d. Stina Catharina	" 1781		1801 t. "
Johan Svensson	född 1766		
h. Martha Isacsdtr	" 1766		
d. Stina	" 1796	i Ljunga	1813 t. Ljunga Södergård
d. Maja	" 1799	" "	
s. Sven	" 1804	" "	
d. Lisa	" 1807	" "	
s. Johannes Magnus	" 1812	" "	död 1812
d. Johanna	" 1812	" "	död 1812
M. Samuel	född 1772		
h. Stina Magnidtr	" 1774		
d. Lena Sophia	" 1808		
T. Anders Pettersson	född 1797		
h. Sara Lena Håkansdtr	" 1800		
d. Lena Catharina Christina	" 1821	i Ljunga	
s. Johan August	" 1823	" "	
Inh. Petter Andersson	född 1758		
h. Stina Svensdtr	" 1757		

T. Johannes Andersson	född 1794	i Stockaryd	
h. Annika Jonsdtr	" 1798	" "	
Magnus Gabrielsson	född 1794		
h. Lena Gertonsdtr	" 1805	i Nydala	
s. Anders Johan	" 1829	" Ljunga	död 1829
d. Anna Maria	" 1830	" "	död 1831
d. Anna Christina	" 1831	" "	1858 t. Nöbbeled
d. Inga Lisa	" 1836	" "	död 1837
s. Anders Johan	" 1839	" "	1858 t. Nöbbeled

Pig. Greta Ericsdtr	född 1793		
d. Johanna Charlotta	" 1822	i Ljunga	
T. Israel Magnusson	född 1833	i Nydala	
h. Carolina Ljungqvist	" 1834	" Bringetofta	
d. Emma Kristina	" 1858	" Vrigstad	
s. Johan August	" 1864	" Ljunga	
Änk. Lena Maria Lundberg	född 1806	i Sandsjö	
T. Anders Magnus Hellerstedt	född 1832	i Skepperstad	
h. Thilda Christina Almqvist	" 1842	" Almesåkra	
d. Anna Christina Elise	" 1862	" Skepperstad	
d. Amanda Sofia	" 1864	" "	
d. Johanna Wilhelmina	" 1867	" "	
d. Helena Mathilda	" 1871	" Ljunga	
T. Carl August Jönsson	född 1831	i Vrigstad	
h. Lena Kristina Jonasdtr	" 1839	" "	
s. Oscar Emil	" 1863	" "	1882 t. Mossaryd Norregård
d. Augusta Petronella	" 1865	" "	1887 t. N. Amerika
s. Carl August	" 1866	" "	1887 t. " "
s. Axel Theodor	" 1872	" Ljunga	död 1872
s. Henning Robert	" 1873	" "	
d. Kristina Alfrida Emilia	" 1876	" "	död 1884
d. Edit Josefina Elisabeth	" 1883	" "	
T. Frans Otto Johansson	född 1865	i Bringetofta	
d. Anna Kristina Jonasdtr	" 1866		
s. Karl Simon Emanuel	" 1888	i Ljunga	1812 t. Ödestugu
s. Anton Rickard Efraim	" 1890	" "	1915 t. Hakarp
d. Anna Gertrud Cecilia	" 1892	" "	1911 t. "
d. Ruth Hanna Maria	" 1895	" "	1911 t. Sandsjö, se nedan
d. Hildur Alida	" 1897	" "	1917 t. Vrigstad
s. Gustaf Bernhard Valentin	" 1900	" "	1926 t. "
s. Janne Erik Fridolf	" 1902	" "	död 1913
s. Frans Bertil Gunnar	" 1906	" "	1931 t. Vrigstad
Änkl. Jonas Johannesson	född 1825	i Hjalmseryd	
Pig. Emma Kristina Johansdtr	född 1869	i Bringetofta	
Pig. Anna Charlotta Johansdtr	" 1871	" "	
T. Anders Martin Emanuel Andersson	född 1894	i Hylletofta	
h. Ruth Hanna Maria Fransson	" 1895	" Ljunga	
f.s. Rolf Lennart Davidsson	" 1939	" Helsingborg	